

HFS-nätverkets uppföljning av ledning och styrning (version 2020)

Uppföljning av styr- och ledning	
Indikator	Mått
1. Finns det indikatorer för hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser i vårdgivarens/ vårdorganisationens system för ledning och kvalitet?	Ja ☐ Nej ☐ Om ja, beskriv i text:
2. Finns det särskilda medel för processtöd (utöver patientnära arbete) för hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser:	
2.1. I form av finansiering av tjänster?	Ja ☐ Nej ☐
2.2. I form av särskilda utvecklingsmedel?	Ja ☐ Nej ☐ Om ja, beskriv i text:
3.1. Finns det en lokal struktur för förbättringsarbeten för det hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbetet där regionens temagrupsrepresentant(er) deltar?	Ja ☐ Nej ☐ Om ja, beskriv i text:
3.2. Finns det inom de områden där regionen inte har temagrupsrepresentant(er) en lokal struktur för förbättringsarbeten?	Ja ☐ Nej ☐ Om ja, beskriv i text:
4.1. Har regionen en styrgrupp/motsvarande med dokumenterat uppdrag för hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser?	Ja ☐ Nej ☐
4.2. Finns det en organisatorisk enhet med mandat och uppdrag att leda hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser?	Ja ☐ Nej ☐ Om ja, ge exempel:
4.3. Finns det andra grupperingar eller funktioner med mandat och uppdrag i hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser?	Ja ☐ Nej ☐ Om ja, beskriv i text:
5. Har organisationen ett systematiskt arbete med <i>jämlig vård</i> , såsom policy, mål, metoder, resurser och uppföljning.	Ja ☐ Nej ☐ Om ja, beskriv i text:
6. Har organisationen ett systematiskt arbete med <i>vård i nära relationer</i> , t ex policy, mål, metoder, resurser och uppföljning?	Ja ☐ Nej ☐ Om ja, beskriv i text:
7. Har organisationen ett systematiskt arbete med <i>jämlig hälsa</i> , t ex policy, mål, metoder, resurser och uppföljning.	Ja ☐ Nej ☐ Om ja, beskriv i text:
Hälsofrämjande åtgärder	
8.1. Finns området personcentrerad vård tydliggjort i verksamhetsplan/motsvarande för hälso- och sjukvården?	Ja ☐ Nej ☐
8.2. Ingår former för uppföljning av personcentrerad vård formulerat i planen?	Ja ☐ Nej ☐
8.3. Ingår självskattad hälsa/hälsorelaterad livskvalitet i dokumenterad plan?	Ja ☐ Nej ☐
8.4. Bedrivs mätning av patientens självskattade hälsa/ hälsorelaterad livskvalitet?	Ja ☐ Nej ☐
8.5. Används resultaten för verksamhetsutveckling?	Ja ☐ Nej ☐ Om ja, beskriv i text:

<u>Indikator</u>	<u>Mått</u>
Sjukdomsförebyggande åtgärder	
Erbjuder organisationen systematisk kompetensutveckling som stödjer arbetet med Socialstyrelsens riktlinjer för levnadsvanor avseende;	
9.1. Tobak	Ja ☐ Nej ☐
9.2. Fysisk aktivitet	Ja ☐ Nej ☐
9.3. Riskbruk av alkohol	Ja ☐ Nej ☐
9.4. Ohälsosamma matvanor	Ja ☐ Nej ☐
Har verksamheten (eller delar av den) under 2019 fått särskild ersättning relaterad till levnadsvaneriktlinjerna, d v s mål-/prestationsrelaterad ersättning:	
9.5. I primärvård	Ja ☐ Nej ☐
9.6. I specialiserad vård	Ja ☐ Nej ☐
9.7. I habilitering	Ja ☐ Nej ☐
9.8. I Tandvård	Ja ☐ Nej ☐
Är ersättningen kopplad till stöd till förändring av levnadsvanor?	
9.9. om frågor om levnadsvanor ställs, dvs <i>identifikation</i>	Ja ☐ Nej ☐
9.10. om rådgivning, med ev. tillägg (t.ex. FaR), erbjuds, dvs <i>åtgärd</i>	Ja ☐ Nej ☐
9.11. om <i>resultat</i> uppnåtts	Ja ☐ Nej ☐
9.12. Finns det målnivåer för levnadsvanor (enligt Socialstyrelsens riktlinjer)?	Ja ☐ Nej ☐
9.13. Finns det fokus på specifika diagnoser?	Ja ☐ Nej ☐
9.14. Finns det fokus på specifika åldrar?	Ja ☐ Nej ☐
10. Har din organisation rekommendationer med råd om levnadsvanor som en del av behandlingen av olika diagnoser/tillstånd i kloka listan/läkemedelslistor/Rekommenderade läkemedel/REK-listor/Läkemedelskommitténs baslista/Behandlingsriktlinjer eller motsvarande?	
10.1. För tobaksbruk?	Ja ☐ Nej ☐
10.2 För matvanor?	Ja ☐ Nej ☐
10.3 För fysisk aktivitet?	Ja ☐ Nej ☐
10.4 Riskbruk av alkohol?	Ja ☐ Nej ☐
Hälsofrämjande arbetsplatser	
11.1. Arbetar organisationen systematiskt och har en dokumenterad plan för att skapa hälsofrämjande arbetsplatser. Utöver det lagstadgade systematiska arbetsmiljöarbetet.	
- Policy/riktlinjer	Ja ☐ Nej ☐
- Mål	Ja ☐ Nej ☐
- Uppföljning	Ja ☐ Nej ☐
SKR har tagit fram nio frågor till personalenkäter kring "Hållbart medarbetarengagemang" (HME).	
11.2. Finns HME-frågorna i organisationens medarbetarenkät?	Ja ☐ Nej ☐
11.3. Används HME-indexet som stöd i förbättringsarbetet?	Ja ☐ Nej ☐
11.4 Används motsvarande enkät med liknande fokus?	Ja ☐ Nej ☐

<u>Indikator</u>	<u>Mått</u>
11.5. Mäter organisationen frisktal?	Om ja, hur mäter ni frisktal?
12. I vilka HFS-temagrupper har regionen haft representation under året? Markera med kryss.	Temagrupperna listas i webbenkäten. Om ja, beskriv i text:
13. Har resultatet från förra årets HFS-uppföljning bidragit till verksamhetsutveckling inom organisationen?	Ja i hög grad ☐ Ja ganska mycket ☐ Ja något ☐ Nej inte alls ☐ Om ja, beskriv i text:

Förklaringar vid besvarande.

Hälsofrämjande åtgärd är enligt Socialstyrelsens termbank: ”åtgärd för att stärka eller bibehålla människors fysiska, psykiska och sociala välbefinnande.” Detta avser såväl preventivt som vid kroniska sjukdomar, till stöd för fysisk, psykiskt och socialt välbefinnande. Metoderna innefattar exv. kognitivt förhållningssätt och empowermentorienterade strategier som exempelvis Motiverande samtal (MI), problembaserat lärande, Kognitiv beteendeterapi (KBT) och liknande.

Förebyggande åtgärd är enligt Socialstyrelsens termbank: ”åtgärd för att förhindra uppkomst av eller påverka förlopp av sjukdomar, skador, fysiska, psykiska eller sociala problem.” Sjukdomsförebyggande metoder avseende tobaksbruk, riskbruk av alkohol, otillräcklig fysisk aktivitet samt ohälsosamma matvanor redovisas i Socialstyrelsens riktlinjer november 2011. Dessa uppdaterades 2018 och heter Nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor.

Begreppet ”**hälsofrämjande insatser**” används i enkäten som övergripande begrepp, på samma sätt som i Målområde 8, En hälsofrämjande hälso- och sjukvård, och i nätverkets namn ”nätverket för hälsofrämjande hälso- och sjukvård”. Begreppet innefattar då både sjukdomsförebyggande och hälsofrämjande insatser

1. Finns det indikatorer för hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser i vårdgivarens/vårdorganisationens system för ledning och kvalitet?

Begreppet ”hälsofrämjande insatser” används här som övergripande begrepp, på samma sätt som i Målområde 8, En hälsofrämjande hälso- och sjukvård, och i nätverkets namn ”nätverket för hälsofrämjande hälso- och sjukvård”. Begreppet innefattar i fråga 1 både sjukdomsförebyggande och hälsofrämjande åtgärder.

2. Finns det särskilda medel för processtöd (utöver patientnära arbete) för hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser:

2.1. I form av finansiering av tjänster?

2.3. I form av särskilda utvecklingsmedel?

Även i fråga 2 innefattas både sjukdomsförebyggande och hälsofrämjande åtgärder. Förekomst av processtöd avser organisationens processtöd för ledning och styrning av hälsofrämjande insatser. Ett ja-svar innebär att det funnits medel för processtöd på strategisk nivå. Vad gäller utvecklingsmedel kan dessa vara beslutade strategiskt men vara riktade till en del av organisationen.

3.1. Finns det en lokal struktur för förbättringsarbeten för det hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbetet där regionens temagrupsrepresentant(er) deltar?

3.2 Finns det inom de områden där regionen inte har temagrupsrepresentant(er) en lokal struktur för förbättringsarbeten?

Här avses både sjukdomsförebyggande och hälsofrämjande åtgärder. Med lokal struktur avses en grupp/ett nätverk med representanter från verksamheten samt sakkunniga inom regionen som regelbundet träffas.

4.1. Har regionen en styrgrupp/motsvarande med dokumenterat uppdrag för hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser?

4.2 Finns det en organisatorisk enhet med mandat och uppdrag att leda hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser?

4.3. Finns det andra grupperingar eller funktioner med mandat och uppdrag i hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser?

Här avses både sjukdomsförebyggande och hälsofrämjande åtgärder.

5. Har organisationen ett systematiskt arbete med jämlik vård, såsom policy, mål, metoder, resurser och uppföljning.

6. Har organisationen ett systematiskt arbete med våld i nära relationer, såsom policy, mål, metoder, resurser och uppföljning?

7. Har organisationen ett systematiskt arbete med jämlik hälsa, såsom policy, mål, metoder, resurser och uppföljning.

8. Hälsofrämjande åtgärder

8.1. Finns området personcentrerad vård tydliggjort i verksamhetsplan/motsvarande för hälso- och sjukvården?

8.2. Ingår former för uppföljning av personcentrerad vård formulerat i planen?

8.3. Ingår självskattad hälsa/hälsorelaterad livskvalitet i dokumenterad plan?

8.4. Bedrivs mätning av patientens självskattade hälsa/hälsorelaterad livskvalitet?

8.5. Används resultaten för verksamhetsutveckling?

Frågorna avser följande område (Socialstyrelsens termbank): **Hälsofrämjande åtgärd** är enligt Socialstyrelsens termbank: "åtgärd för att stärka eller bibehålla människors fysiska, psykiska och sociala välbefinnande." Detta avser såväl preventivt som vid kroniska sjukdomar, till stöd för fysisk, psykiskt och socialt välbefinnande. Metoderna innefattar exv. kognitivt förhållningssätt och empowermentorienterade strategier som exempelvis Motiverande samtal (MI), problembaserat lärande, Kognitiv beteendeterapi (KBT) och liknande.

9. Sjukdomsförebyggande åtgärder

Erbjuder organisationen systematisk kompetensutveckling som stödjer arbetet med Socialstyrelsens riktlinjer för levnadsvanor avseende;

9.1. Tobak

9.2. Fysisk aktivitet

9.3. Riskbruk av alkohol

9.4. Ohälsosamma matvanor

Med "systematisk kompetensutveckling" avses att åtgärderna ingått i organisationens ledning och styrning, med kontinuerlig, planerad, genomförd och uppföljd kompetensutveckling per levnadsvana. Omfattningen kan variera utifrån de behov organisationen identifierat.

Har verksamheten (eller delar av den) under 2019 fått särskild ersättning relaterad till levnadsvaneriktlinjerna, dvs mål-/prestationsrelaterad ersättning:

9.5. I primärvård?

9.6. I specialiserad vård?

9.7. I Rehabilitering

9.8. I Tandvård

Är ersättningen kopplad till stöd till förändring av levnadsvanor:

9.9. om frågor om levnadsvanor ställs, dvs identifiering

9.10. om rådgivning, med ev. tillägg (t.ex. FaR), erbjuds, dvs åtgärd

9.11. om resultat uppnåtts?

Frågan fångar de fall då ersättningar är specificerade för de olika momenten i arbetet med levnadsvanor.

9.12. Finns det målnivåer för levnadsvanor (enligt Socialstyrelsens riktlinjer)?

Beskriv i så fall vilka målnivåer som används.

9.13. Finns det fokus på specifika diagnoser?

9.14. Finns det fokus på specifika åldrar?

Frågorna fångar de fall där organisationen har riktat uppdrag kring levnadsvanor för vissa diagnoser samt vissa åldrar, oavsett om särskild ersättning är kopplad eller ej.

10. Har din organisation rekommendationer med råd om levnadsvanor som en del av behandlingen av olika diagnoser/tillstånd i kloka listan/läkemedelslistor/Rekommenderade läkemedel/REK-listor/ Läkemedelskommitténs baslista /Behandlingsriktlinjer eller motsvarande?

10.1. För tobaksbruk?

10.2 För matvanor?

10.3 För fysisk aktivitet?

10.4 Riskbruk av alkohol?

Med ”motsvarande” avses terapirekommendationer som ej ingår i Läkemedelskommitténs baslista men som på jämförbart sätt finns dokumenterade och används i läkarnas terapival.

Hälsofrämjande arbetsplatser

11.1. Arbetar organisationen systematiskt och har en dokumenterad plan för att skapa hälsofrämjande arbetsplatser. Utöver det lagstadgade systematiska arbetsmiljöarbetet.

Med ”dokumenterad plan” avses fastställt dokument, separat eller del av annat dokument.

SKR har tagit fram nio frågor till personalenkäter kring ”Hållbart medarbetarengagemang” (HME).

11.2. Finns HME-frågorna i organisationens medarbetarenkät?

11.3. Används HME-indexet som stöd i förbättringsarbetet?

11.4. Används motsvarande enkät med liknande fokus?

Delfrågorna i HME-indexet är:

Motivation	1a. Mitt arbete känns meningsfullt 1b. Jag lär nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete 1c. Jag ser fram emot att gå till arbetet
Ledarskap	2a. Min närmaste chef visar uppskattning för mina arbetsinsatser 2b. Min närmaste chef visar förtroende för mig som medarbetare 2c. Min närmaste chef ger mig förutsättningar att ta ansvar i mitt arbete
Styrning	3a. Jag är insatt i min arbetsplats mål 3b. Min arbetsplats mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt 3c. Jag vet vad som förväntas av mig i mitt arbete

11.5. Mäter organisationen frisktal? Om ja, hur mäter ni frisktal?

T. ex. Hur stor andel av de anställda som har maximalt 5 sjukdagar/år

12. Representation i HFS-temagrupper.

Markera de temagrupper regionen varit representerad i. Kommentera gärna hur detta bidragit i det egna arbetet.

13. Har resultatet från förra årets HFS-uppföljning bidragit till verksamhetsutveckling inom organisationen?

Har enkäten använts för information, planering och uppföljning eller som intern checklista? Har HFS-nätverkets sammanställda resultat använts i regionen för jämförelse av resultat och som stöd för planering?

Finns den med i regionens planeringsprocess, bokslut och årsredovisning?